

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 26.06.2013

Op. Dr. Arif BULUT
Antalya Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Bütün sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarında bir iyileştirme sağlanması gerekmektedir. Bunun için öncelikle;

- İş güvencesini ortadan kaldıran bütün sözleşmeli çalışma biçimlerine,
- Sağlık hizmetini parçalamaya ilişkin hizmet satın alma ve taşeronlaştırma yöntemlerine,
- Performansa dayalı ödeme yöntemine,

yönelik yasa ve alt düzenlemelerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Hemşirelerin cretlerinin insanca yaşam koşullarına ulaşması için ek gösterge, özel hizmet tazminatı oranlarında değişiklik yapılmasının yanı sıra, sağlık hizmetleri tazminatı adı altında yeni bir düzenleme yapılmasını önermektedir.

Hemşirelerin nöbet saat ücretlerinde ise normal mesainin üzerine fazla çalışma olduğundan hareketle üç –beş lira gibi kabul edilemez rakamlar yerine emeklerini gerçekçi bir biçimde karşılayan artışların yapılması gerekmektedir.

Hemşirelerin dinlenme haklarını, makul srelerde çalışma haklarını ihlal eden ve aynı zamanda hastalara verilen sağlık hizmetinin niteliğini riske atan uzun çalışma saatlerine sınırlama getirilmesi, 40 saatlik haftalık normal mesai süresinin yanında nöbet vb. yollarla fazla çalışma dahil haftada en fazla 56 saat alıştırılabileceklerine ilişkin düzenleme yapılması önerilmektedir.

Yıllık izin süresi mesleki kıdeme göre 20 ve 30 gün olarak belirlenmekte, ayrıca mesleki gelişim izni düzenlenmektedir. Mesleki gelişimin özendirilmesi için ise ayrı bir madde düzenlenmesi yapılması önerilmektedir.

Yalnızca hemşirelerin değil özelde sağlık çalışanlarının genelde ise bütün kamu çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarının gerçekleştirebilmesi için sendikal hakların tam olarak kullanılmasının olmazsa olmaz olduğunun bilinciyle Anayasa'nın 18. maddesindeki düzenlemenin toplu sözleşme, toplu pazarlık ve grev hakkını da içerecek bir biçimde yapılması talep edilmektedir.

Ayrıca sağlık çalışanlarının her türlü taciz ve şiddetten arınmış, sağlıklı, dengeli bir atmosfer ve çevrede çalışma hakkının güvence altına alınması istenmektedir.

Hazırlanan bu kanun değişikliği teklifinin kabul edilmesi halinde Hemşirelerin eline geçecek ücretler tasarının sonunda tablo halinde gösterilmektedir.

Sağlık çalışanlarına nitelikli sağlık hizmeti için iş güvencesini, insancıl bir cretlendirme yöntemini, mesleki gelişimlerini özendirici ve destekleyici bir izin ve karşılıklılandırma sistemini, makul çalışma saatlerini içeren bir çalışma düzenini, sosyal ve ekonomik haklarını demokratik bir biçimde güvence altına alacak toplu sözleşme ve grev hakkını içeren sendikal hakları, her türlü şiddetten arınmış, sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarını içeren, mevcut mevzuat ve statü içinde hazırlanan Kanun Teklifimizin sunulması zorunluluğu hasil olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ:

MADDE 1: Ek göstergelere ilişkin mevzuatta sadece diğer sağlık bilimleri lisansiyeri yerine uzman hemşirelerin de unvanlarına göre orantılanmış ve ücretlerinde gerekli artışı sağlayacak bir değişiklik önerilmektedir.

MADDE 2: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenecek bir bent ile uzman hemşireler için, yapılan değişiklikle de hemşireler için kıdem ve unvanları ile orantılı olarak özel hizmet tazminatı ödenmesine yönelik düzenleme önerilmektedir.

MADDE 3: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu kapsamında çalışan öğretim üyeleri dahil bütün hemşirelere belirtilen oranlarda sağlık hizmeti tazminatı ödenmesi önerilmektedir.

MADDE 4: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu kapsamında olan bütün hemşireler için nöbet saat ücretleri fazla çalışma niteliğine uygun olarak belirlenmekte ve 40 saatlik haftalık normal çalışma süresine ilaveten 16 saat fazla çalışma süresi sınırı getirilerek toplam çalışma süresi haftada en fazla 56 saat ile sınırlandırılmaktadır. Böylece hemşirelerin makul süreler ile çalışma ve dinlenme hakları ile hastaların güvenli sağlık hizmeti alma hakları güvence altına alınmaktadır.

MADDE 5: Bu madde ile hemşirelerin gelişmişlik düzeyi düşük mahrumiyet bölgesi olarak adlandırılan yerlerde çalışmalarını özendirilmesi ve dengeli dağılıma zemin hazırlanması amaçlanmakta ve bu nedenle önerilmektedir.

MADDE 6: Çalışırken aldıkları ücret düzeyine uygun ücretlerini alarak dinlenme haklarını kullanmaları amacıyla maddede değişiklik önerilmektedir. Mesleki iş riski ve iş güclüğü nedeniyle yaşam ve sağlık haklarının korunabilmesi için dinlenme sürelerinin daha uzun olması gerekli olduğundan maddede değişiklik önerilmektedir”

MADDE 7: Hemşirelerin, tıp biliminin gelişimini izleyebilmeleri, bilgi ve becerilerini güncel bilgilere erişerek yenileyebilmeleri için yıllık izinden bağımsız olarak mesleki gelişim iznine ilişkin düzenleme önerildiği gibi mesleki gelişimin özendirilmesi amacıyla düzenleme yapılması önerilmektedir.

MADDE 8: Sağlıklı işyerlerindeki çalışma ortamında biyolojik, kimyasal, fiziksel ve ergonomik riskler önemli bir sağlık sorunu olarak durmaktadır. Bunun yanı sıra iş organizasyonu, güvencesiz çalışma biçimleri, uzun ve stresli çalışma koşulları çalışanların sağlığını ciddi bir biçimde etkilemektedir. Uygulanan sağlık politikaları nedeniyle tüm sağlık çalışanları görevleri başında gittikçe artan oranda şiddete uğramaktadır. Sağlık hizmetini üreten sağlık çalışanlarını sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma haklarını güvence altına alacak organizasyon ve düzenlemelere acil gereksinim bulunmaktadır. Bu nedenle düzenleme yapılması önerilmektedir.

MADDE 9: Sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarına yönelik yasal düzenleme önerileri kabul edilip yürürlüğe konulsa da bilinmektedir ki, hakların güvence altına alınması, korunması ve geliştirilmesi toplu sözleşme, toplu pazarlık ve grev haklarının tanınması ile olanaklı olacaktır. Bu nedenle Devletin taraf olduğu sözleşmeler uyarınca da bu alandaki yükümlülüklerinin yerine getirmesi ve Anayasa'da kamu çalışanlarının bu haklarını güvence altına alınması talep edilmektedir.

MADDE 10: Kamu sağlık kurumlarında sağlık çalışanlarına değişik sözleşmeli çalışma biçimlerini dayatmış, onları iş güvencesinden, aile birliklerinin korunması haklarından, ailevi, sağlık ya da sosyal nedenlerle verimli olabileceği hizmet bölgesine atanma haklarından yoksun bırakmıştır. Kamu sağlık hizmetlerinin satın alma yolu ile grdrlmesine ilişkin düzenlemelerle, hizmetin bütünselliği ortadan kaldırılmış, aynı işte çalışan ve aynı işi yapan sağlık personelin farklı statüde, farklı ücret ve sosyal eşişsizlikler üzerinden alıştırılmasına neden olunmuş, çalışma barışı bozulmuş, çalışanların sağlık hizmetinin niteliğine etki eden mesleki bağımsızlıkları yok edilmiştir. Hastaya verilen sağlık hizmetinin niteliğini yükseltecek ekip çalışması hizmetin parçalanması nedeniyle ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 11: zendirici yollarla sağlık personelinin dengeli dağılımını sağlamak yerine zorla çalıştırmaya ilişkin hükümlerle hem son derece verimsiz bir sağlık hizmeti verilmesine hem de hemşişelerin aile birliğinin sağlanması dahil en temel haklarının ihlal edilmesine zemin hazırlanmıştır. Bireyin sağlık hakkının en st düzeyde hayata geçirilmesi için başta sağlığı koruyucu ve geliştirici hizmetleri önceleyen, sağlığın bozulması halinde sağlığın düzeltilmesini odağa alan ve hastaya verilecek sağlık hizmetinin niteliğini düşünen bir çalışma biçimi yerine, hasta başına tedavi edici sağlık hizmetlerinden pay verilmesi sistemi ile para üzerinden bireylere yaklaşımı teşvik eden çalışma sistemleri, hem toplumu hem de hemşişeleri olumsuz etkilemektedir.

MADDE 12: Sağlık personelinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın, iş güvencesinden ve devlet memurlarının diğer özlük haklarından yoksun olarak çalıştırılmasını ngren 5258 Sayılı Aile Hekimliği Kanununun yürürlükten kaldırılması hedeflenmektedir.

MADDE 13: Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kamu personelinin sözleşmeli olarak çalıştırılmasını ngren KHK kaldırılması gerekmektedir.

MADDE 14: Sağlık alışanlarının çalıştıkları dönemde aldıkları ek ödeneklerin emeklilik sonrası maaşlarına yansıtılmadığı için ağır bir mağduriyet yaşamaktadır. Bu madde ile sağlık çalışanlarının emeklilik sonrası yaşadığı mağduriyeti gidermeyi hedeflemektedir.

MADDE 15: Yürürlük maddesidir.

MADDE 16: Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun, “Göstergeler” başlıklı 43. maddesinin (B) bendi uyarınca 18.05.1994 tarih ve 527 sayılı KHK’nin 3. maddesi ile düzenlenmiş olan “Hizmet Sınıfları İtibariyle Unvan ve Aylık Alınan Derecelere Göre Ek Göstergeler” başlıklı EK I sayılı cetvelin “III-Sağlık Hizmetleri Sınıfı” bölümündeki uzman hemşire ve hemşire ibarelerinden sonra gelmek üzere aşağıdaki düzenleme yapılmıştır.

	DERECESİ	GÖSTERGE	GÖSTERGE	TUTAR
b) Uzman Hemşire	1	-	4750	350,73 TL
	2	-	4500	332,27 TL
	3	-	4000	295,35 TL
	4	-	3500	258,43 TL
	5	-	3000	221,51 TL
	6	-	2700	199,36 TL
	7	-	2300	169,83 TL
	8	-	2000	147,67 TL
c) Diğer Sağlık Bilimleri Lisansiyeri	1	3000'den	4500'e	332,27 TL
	2	2200'den	4000'e	295,35 TL
	3	1600'den	3500'e	258,43 TL
	4	1500'den	3200'e	236,28 TL
	5	1200'den	2700'e	199,36 TL
	6	1100'den	2400'e	177,21 TL
	7	900'den	2000'e	147,67 TL
	8	800'den	1700'e	125,52 TL
d) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan; 1. Yüksek öğrenim görenler 2. Diğerleri	1	2200'den	4000'e	295,35 TL
	2	1600'den	3400'e	251,05 TL
	3	1100'den	2900'e	214,13 TL
	4	800'den	2600'e	191,98 TL
	1	1500'den	3500'e	258,43 TL
	2	1100'den	3000'e	221,51 TL
	3	800'den	2500'e	184,59 TL
	4	650'den	2000'e	147,67 TL

MADDE 2: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Zam ve Tazminatlar” başlıklı 152. maddesinin “II-Tazminatlar” bölümünün “A-Özel Hizmet Tazminatı” başlıklı fıkrasının “b” bendindeki özel hizmet tazminat oranlarına 1. maddeden sonra gelmek üzere "uzman hemşire" eklenmiş, diğer maddeler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ÖZEL HİZMET TAZMİNAT ORANI (%)

	ORAN%	ORAN %	TUTAR
2. Uzman Hemşireler için			
a) 1-4. derecede aylık alanlar	-	300	2.104,35 TL
b) Diğer derecede aylık alanlar	-	200	1.402,90 TL
3. Dört yıl süreli yükseköğrenim veren okul mezunlarından;			
a) 1-4. derecede aylık alanlar	97'den	200'e	1.402,90 TL
b) Diğer derecede aylık alanlar	97'den	140'a	982,03 TL
4. Dört yıldan aşağı yükseköğrenim veren okul mezunlarından;			
a) 1-4. derecelerden aylık alanlar	90'dan	190'a	1.332,76 TL
b) Diğer derecelerden aylık alanlar	90'dan	135'e	946,96 TL
5. Lise dengi mesleki öğrenim veren okul mezunlarından;			
a) 1-4. derecelerden aylık alanlar	72'den	150'ye	1.052,18 TL
b) Diğer derecelerden aylık alanlar	72'den	100'e	701,45 TL

MADDE 3: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na aşağıdaki Ek Madde 43 eklenmiştir.
“EK MADDE 43: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan uzman hemşire ve hemşirelere aşağıda belirtilen oranları geçmemek üzere en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda **sağlık hizmetleri tazminatı** ayrıca ödenir. Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi ve diğer sağlık kurumlarında çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi personelden hemşire olanlar hakkında da uygulanır.

DERECE	TAZMİNAT ORANLARI (%)	TUTAR
a) Uzman Hemşirelerden;		
1-4. derecede aylık alanlar	300	2.104,35 TL
Diğer derecede aylık alanlar	165	1.157,39 TL
b)Dört yıl süreli yükseköğrenim veren okul mezunlarından;		
1-4. derecede aylık alanlar	200	1.402,90 TL
Diğer derecede aylık alanlar	140	982,03 TL

c)Dört yıldan aşağı yükseköğrenim veren okul mezunlarından;		
1-4. derecelerden aylık alanlar	190	1.332,76 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	135	946,96 TL
d) Lise dengi mesleki öğrenim veren okul mezunlarından;		
1-4. derecelerden aylık alanlar	150	1.052,18 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	100	701,45 TL

MADDE 4: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 23.02.1995 tarih ve 547 sayılı KHK'nin 10. maddesi ile eklenmiş olan Ek Madde 33 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık kurumlarında normal mesai saatleri dışında, genel tatil günlerinde veya hafta sonu tatillerinde normal, acil, icap veya branş nöbeti tutarak bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanılmasına müsaade edilmeyen sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı personeline; her bir izin suretiyle karşılanamayan nöbet saati için (icap nöbetlerinde çağrı üzerine fiilen çalışılan saatin dışında, çağrının beklendiği nöbet süresinin üçte biri dikkate alınarak) aşağıda gösterilen gösterge rakamlarının aylık katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarda nöbet ücreti ödenir. Bu ücret damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

	Mevcut Gösterge	Önerilen Gösterge	Bir saatlik nöbet ücreti tutarı
ç) Mesleki yüksek öğrenim görmüş sağlık personeli	60	800	59,07 TL
d) Lise dengi mesleki öğrenim görmüş sağlık personeli	55	650	47,99 TL

Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi kurumları ile diğer sağlık kuruluşlarında çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi personelden hemşire olanlar ile 50. maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanır.

Haftalık çalışma süresi nöbet dahil 56 saati geçemez.

MADDE 5: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 195. maddesi “Sağlık Personeli Mahrumiyet yeri ikramiyesi” adı altında aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“Hemşirelere çalıştıkları yerin, ekonomik, sosyal, iklim ve ulaştırma durumları ile kültür ve sağlık durumları ve bunlara benzer yer ve bölge şartları göz önüne alınarak tespit edilecek mahrumiyet derecesine göre, her türlü aylık, ek gösterge ve tazminatlar dahil almakta oldukları aylıkların iki ile altı katı tutarında mahrumiyet ikramiyesi ödenir.

Yukarıdaki esaslar dahilinde bölgelerin mahrumiyet derecesi ve ödenecek ikramiyeler Sağlık Bakanlığı'na hazırlanacak yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 6: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Yıllık İzin” başlıklı 102. maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hemşireler için bu süreler 25 ve 35 gün olarak uygulanır.”

MADDE 7: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Mazeret İzni” başlıklı 104. maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

D) Hemşirelere, Sağlık Bakanlığı, sendikalar ya da hemşirelik mesleğinin geliştirilmesine yönelik faaliyette bulunan Dernekler tarafından düzenlenen yurtiçi ve yurtdışındaki bilimsel toplantılara katılabilmeleri için yılda toplam bir ayı geçmemek üzere mesleki gelişim izni verilir. Bu iznin verilebilmesi için katılımcılığın belgelenmesi şarttır.

MADDE 8: 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun üçüncü maddesine (n) fıkrası olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık hizmetlerinde çalışanların güvenli ve sağlıklı koşullarda çalışmaları için gerekli önlemler Sağlık Bakanlığı tarafından alınır. Çalışma koşullarının ve ortamının bu hakları güvence altına alacak bir biçimde düzenlenmesine, gözetim ve denetimine ilişkin hizmetlerin yürütülmesine çalışanların etkin katılımı sağlanır. Bunun için çalışanların, işyeri düzeyinde seçtikleri temsilciler aracılığı ile karar alma ve uygulama süreçlerine demokratik olarak etki edecek biçimde katılımları sağlanır. Ülke genelinde yürütülecek çalışmalar, çalışanların seçtikleri temsilcilerin yanı sıra ilgili kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları temsilcileriyle işbirliği yapılarak yürütülür. Sağlık hizmetlerinde çalışanların güvenli ve sağlıklı koşullarda çalışmaları için gerekli önlemler ile bunun için yürütülecek çalışmalar ve hizmet organizasyona ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 9: Anayasada, içinde sağlık personelinin yer alacağı biçimde kamu görevlileri dahil bütün çalışanların sendika, toplu iş sözleşmeli toplu pazarlık ve grevi de kapsayan toplu eylem hakları, güvenceye bağlanmalıdır.

MADDE 10: 10 Temmuz 2003 tarihli 4924 Sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde bulunan III-SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI’ ındaki **(Ek paragraf: 10/7/2003-4924/11 md)** *“Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir”* hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12: 24 Kasım 2004 tarihli 5258 Sayılı Aile Hekimliği Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13: 22/1/1990 tarihli 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14: 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici Madde 4. Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanun'un yürürlük tarihinden önce, hemşire olarak görev yapmış olup sosyal güvenlik Kanun'larına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlara, bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışmakta olan hemşirelerin almakta oldukları sağlık hizmeti tutarı, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilave edilmek suretiyle ödenir. Bu fıkraya göre tazminat tutarları ödendikçe Hazineden tahsil edilir."

MADDE 15: Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16: Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.